

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Historico-Theologicae In quibus expenditur an
verè dicatur: Lovanienses sunt condemnati per Decretum
SS. Domini Nostri Innocentii XI. Proscribentis LXV.
Articulos?**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1683?]

Conclvsio Decimatertia. Reproducuntur in compendio quædam ex
argumentis, pro scopo harum Thesum ante allegatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40472

inveniri qui superfluum habeant. Notatu dignum quod dicta propositio mirè consentiat 5. 6.
¶ 7. quatenus ex his sequitur quod toto tempore vita, si exiguum excipias, liceat sæculum amare amore prædominante, sive pro fine ultimo habere mundum; cui fini affe-
quendo admodum opportunum est divitias non in pauperes erogare, sed suis cupiditati-
bus reservare. Ut non tantum quæ in Adversariorum doctrina hic improbantur, sed
etiam quæ nos in hâc materiâ sentimus, ostendamus; dico ex assignatis Scripturæ locis
consecutarium esse, quod non tantum in extremâ necessitate, sed etiam in communi te-
neamur ad eleemosynas. Deinde quod non tantum ad eas teneamur ex superfluis statui
adipiscendo, sed etiam ex iis quæ soli statui jam adeptro sunt superflua. Præterea quod
non tantum de iis quæ mundus reputat superflua, sed etiam de illis quæ vitæ juxtâ mo-
destiam, ac sobrietatem Evangelicam institutæ supersunt: quia sententiae ex Scriptura S.
allegatae nullam faciunt mentionem extremæ necessitatis pauperum, nullam superfluo-
rum respectu status adipiscendi, nullam quoque habent rationem eorum quæ mundana
cupiditas superflua vocat, sed omnes potius contrarium exprimunt vel satis insinuant.
Quomodo potueris, inquit Tobias, ita esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundantier tri-
bue: si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude. Tob. 4. Consonant hæc
S. Augustini: Quidquid excepto viâ mediocri, & vestitu rationabili superfluerit, non luxu-
rie reserveretur, sed in thesauro cœlesti per eleemosynam pauperum reponatur. Quidquid enim no-
bis Deus plusquam opus est, dederit, non nobis specialiter dedit, sed per nos aliis erogandum
transmisit. Serm. 219. dd temp. Item in Psalm. 147. Multa superflua habemus, si non nisi
necessaria teneamus. Nam si inania queramus, nihil sufficit. Fratres querite quod sufficit operi
Dei, non quo sufficit cupiditati vestra. Forma uestra, corpus uestrum, anima uestra, hoc totum
opus Dei. Quere quæ sufficient, & videbis quâm pauca sint. Nec attendendum solum quibus
carere quis possit, sed etiam quantum proximum indigeat; ut quo major hujus indi-
gentia, eo plura tibi substrahere debeas etiam quandoque cum notabili tuo incommodo
dum ita exigit majus incommodum illius quem sicut nos ipsos diligere debemus. Quæ
lex non solum ad cœlibes, sed etiam ad conjugatos, Patres quoque ac Matres familias
(proportione servatâ) extendenda est. Consecutarium hinc est quod non possit quis,
attentâ hâc lege charitatis, bona sua pro libitu expendere, aut quibus vult donare, vel
testamento relinquere; neque enim præceptum de eleemosynis largiendis minis obligat
morientem quâm viventem; immo obligat magis, saltem eo titulo quod ipse tunc suis
indigeat minus. Hactenus dicta specialius obligant Ecclesiasticos, maximè illos qui ex
bonis Ecclesiæ vivunt, siquidem bona ista singulari & arctiori titulo pauperibus de-
bentur, dum necessariæ ministrorum sustentationi supersunt: nec tamen illicitum est ut
beneficia Ecclesiastica acceptent divites, dummodò quæ ex bonis Ecclesiæ & aliis ex. gr.
patrimonialibus simul sumptis supersunt, pauperibus largiantur. Ad utrumque præ
Laicis & Ecclesiasticis aliis ex solo patrimonio viventibus, arctius obligantur.

C O N C L V S I O D E C I M A T E R T I A.

Reproducuntur in compendio quadam ex argumentis, pro scopo harum Thesum ante allegatis.

M Anifestum est quod Lovanienses pro 65. Propositionum condemnatione obtinendâ
egerint, eamque re ipsa impetraverint; unde & pro illa jam obtentâ Sanctissimo
D. N. Innocentio XI. his verbis gratias egerunt: *Sacra Theologiae Doctores à Theologica Fa-
cultate Lovaniensi deputati ad Apostolicam Sedem, summas Sanctitati vestra debent & agunt
gratias pro diuturnis adeò & molestis laboribus, quos vestra Apostolica sollicitudo fuit dignata
propositis per ipsos ex morali Christianâ articolis impendere. Certè non solum præfata Universitati,*
sed

sed toti Christiano orbi contulit incomparabile beneficium, &c. Hæc Deputati dum unâ Censuram Lovaniensem cum sua Justificatione Sanctitatis suæ judicio subjecerunt. Adversarii è contrâ, prout ex Memoriali Hispanico & Specimine ante dictis certissimè constat, laboraverunt ac institerunt, ne illarum Propositionum ulla ad sollicitationem Lovaniensium proscripteretur: ergò non Lovanienses sed potius Adversarii per Decretum 65. Propositionum sunt condemnati. 2. Ex horum doctrinâ quâ docent quod non oporteat ut semper vivamus ex charitate, ac proinde liceat ut ex cupiditate, non paucæ illarum Propositionum sunt natæ. Per aliam eorumdem doctrinam quam veluti principium sibi statuerunt, de usu scilicet probabilium, Propositiones istæ sunt confirmatae. Ex alia illorum fundamentali maximâ, quod scilicet gratia sufficiens omnibus etiam scelestissimis & nihil de Deo cogitantibus semper adsit, quædam illarum Propositionum natæ, quædam stabilitæ videntur, dum præcepta Dei eo usque emolliuntur, enervantur & inflectuntur, ut homines sic indispositi sine ulteriori Dei auxilio iis adimplendis tandem sufficient. Ex tribus famosis Lovaniensium principiis de Deo ut fine cordis & actionis, ut morum regulâ, & principio effectivo ratione gratiæ per se efficacis, propositiones condemnatae nec nasci, nec stabiliri potuerunt, quin potius per ea, ac potissimum per primum destruuntur. Ergò non Lovanienses, sed potius Adversarii per Decretum 65. propositionum sunt condemnati. 3. Propositiones 65. non sunt conformes Scripturæ Patribus ac potissimum Augustino, quorum lectionem plurimùm commendant Lovaniensas, sed recentioribus quibusdam Theologis ac Casuisticis, quorum lectionem mirè commendant Adversarii. Non ergò Lovanienses, sed potius Adversarii per Decretum 65. propositionum sunt condemnati. 4. Toti mundo notum est, quod Lovanienses ab Adversariis non de nimia laxitate, sed de intolerabili, ut aiunt, rigore accusentur: nunc autem manifestum est omnibus nullam 65. propositionum esse proscriptam propter nimium rigorem, sed omnes, nullâ exceptâ, ob nimiam laxitatem. Non ergò Lovanienses, sed potius Adversarii per Decretum 65. propositionum sunt condemnati. His omnibus, quæ adeò manifestè probant, non obstantibus, ausi fuerunt Adversarii afferere quod Lovanienses sint condemnati; & re ipsa id persuaserunt integris corporibus & singularibus personis quam plurimis, idque in re adeò de se palpabili, peractâ in Theatro orbis, & concernente tot personas, omnes scilicet Theologos Lovanienses. Colligat hinc Lector quæ Fides illis adhibenda sit, circa quædam magis obsura, vestita circumstantiis minus conspicuis, persuasa personis sibi devotis, & concernentia Lovaniensium paucos præaliis sibi invisos.

P E R T I N E N S.

I.

Contentionem notissimam inter duas mulieres direxit Salomon pronuntiando, quod vivæ prolis Mater foret quæ prolem nolebat occidi: quidni pari ratione dicamus, quod propositionum 65. illi sint Matres, vel si malis, Authores, qui in nupera apud S. Sedem contentionem eas nolebant condemnari?

II.

Lessius dicit: potes in operando reliquæ sententiâ, quam judicas probabiliorem, ordinarie sequi eam, quæ videtur minus probabilis, modò tamen vere sit probabilis, sive ea tutior sit, sive minus tutâ... Ex his sequitur, inquit, posse nos sequi opinionem probabilem contra propriam sententiam, quam putamus probabilem. Frustra ergò laborat Lessius operose discutiendo plurimos casus, in quibus hi afferunt,

illi